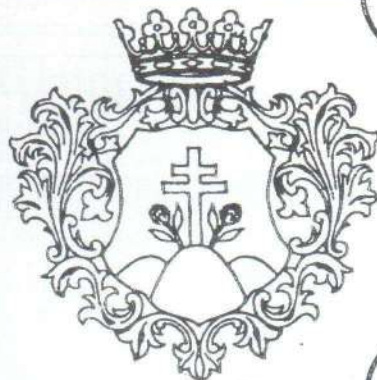

Mi újság FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

1997. július

Ára: 32,- Ft

8. évfolyam 7. szám

A „Jászfényszaruért” Alapítvány jutalmazottjai

A „Jászfényszaruért” Alapítvány Kuratóriuma a megyei és országos tanulmányi versenyeken elért kimagasló eredményekért könyvjutalomban részesítette:

Berényi Melinda 7/a, Tanczikó Attila 7/a, Győri Ernő 8/a, Kiss Tamás 8/a, Nagy István 8/a, Rimóczi Oszkár 8/a osztályos tanulókat.

A jutalmakat az 1997. június 14-i tanérváró ünnepségen *Mészáros László*, az alapítvány kuratóriumának elnöke adta át a tanulóknak.

Állami ünnepünk tiszteletére

Augusztus 20-i állami ünnepünk alkalmából Jászfényszaru város Önkormányzata **augusztus 19-én 17 órai kezdettel** ünnepi testületi ülést tart a Művelődési Házban.

Az ünnepség programja:

- Megnyitó.
- Kitüntetések átadása.
- Kulturális műsor.

Este 19 órától a Fitt, Golf, Helikon, RGB együttesek műsora a Sportpályán.

Közben 21.30-kor tűzijáték és tábortűz.

Az ünnepségre és az esti műsorra minden érdeklődőt tisztelettel meghív az Önkormányzat.

Tajvani delegáció Jászfényszarun

Június 27-én tajvani vendégeket fogadott Jászfényszarun *Győriné Dr. Czeglédi Márta* polgármester és *Dr. Kis Zoltán* államtitkár. A távol-keletről Magyarországra érkezett kormányküldöttséget *Ling Shiang-Nung* mezőgazdasági miniszterhelyettes vezette, aki elmondta, mindez ideig figyelemmel kísérték a magyarországi változásokat. Néhány napos itt tartózkodásuk során tanulmányozni kívánják a mezőgazdaság fejlődését, az ágazat működését hatékonyan segítő technológiát. Szeretnének kapcsolatot teremteni kutatóintézetekkel, képzési programot ajánlani, s piacukat megnyitni a magyar termékeknek.

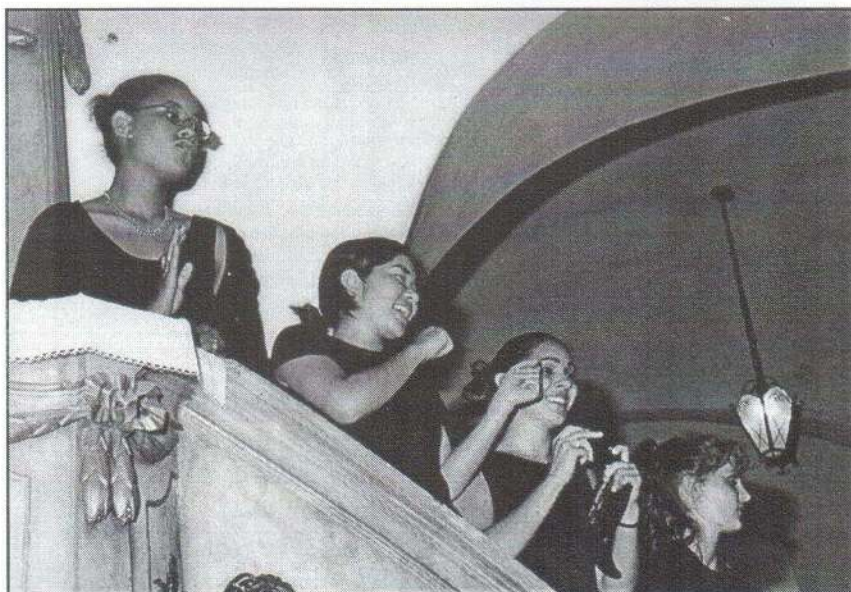
A Polgármesteri Hivatalban lezajlott rövid fogadás után a vendégek megtekintették a Béke térsz olajüzemét és korszerű gépparkját. A tajvani delegáció jászsági napja Jászárokszálláson folytatódott és Jászberényben ért véget.

Aratás, tarlóhántás egy menetben

Július 11-én a Mezőfény Kft. megkezdte az őszi búza aratását a Béke térsz gabonátláin. *Papp Ottó*, a Kft. ügyvezetője kérésünkre elmondta, hogy őszi búzából 2127 hektár az aratnivaló. A 156 hektárnyi repcét már betakarították. Búzából hektáronként 3,5 tonna termés várható, melynek minősége a sok csapadék miatt gyengébb lesz a tavalyinál. Némely területen a kombájnok által kibocsátott szalmát azonnal szecskázzák, s az aratással egy menetben a tarlóhántást is elvégzik, elősegítve ezzel a talaj nedvességtartalmának megőrzését.

A Népfőiskolai Társaság hírei

Június 21-én nagyszerű hangversenyen mutatkozott be a *Buckingham Browne and Nichols School Kórusa* a jászfényszarui közönségnek a templomban. A 16-24 éves lányok és fiúk az USA keleti partjáról, Cambridge-ből érkeztek Magyarországra. *Sándorné Pálfalvy Beáta*, a Pest megyei Közgyűlés képviselője és a Bedekovich Népfőiskolai Társaság szervezésének köszönhető, hogy városunkba eljutottak. Műsorukban többek között amerikai népdalok, spirituálék, filmdalok, Brahms, Gershwin, Kodály művei szerepeltek. A 40 tagú kórus karmestere *Joseph Horning* volt, orgonán kísért *Lynn Salmonsén*. Felvételünkön az énekkar négy tagja látható.

A Bedekovich Népfőiskolai Társaság kezdeményezésére indított környezetvédelmi vetélkedő győztesei egy napos jutalomkiránduláson voltak június 7-én. Ismerkedtek a Hortobágyi Nemzeti Parkkal, Debrecen nevezetességeivel. A Déri Múzeumban megcsodálták Munkácsy Mihály három híres művét, az *Ecce homo*, *Krisztus Pilátus előtt* és a *Golgota* című festményeket. A felvétel a Református Kollégium múzeumában készült a kirándulókról. (Fotó: Kovács Béláné)

Módosították az alapító okiratot

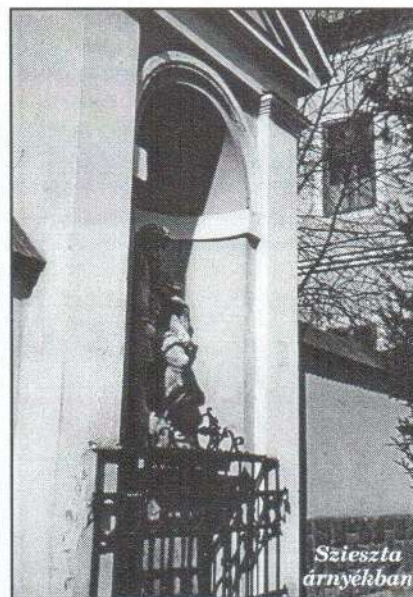
A Fényszaruiak Baráti Egyesületének Elnöksége soros ülésén módosította a „Jászfényszaruért” Alapítvány alapító okiratát.

Rögzítésre került, hogy az alapítvány pártoktól független, azoktól támogatást nem fogad el, országgyűlési képviselőjelöltet nem állít és nem támogat.

Az elnökség az alapítvány kuratóriumába - elhalálozás miatt megüresedett helyre - *Dr. Kocsis András* gyermekszakorvost kérte fel.

Jászfényszarui Leheles diákokról hallottuk...

A Sáros András Alapítvány által meghirdetett „Az én Jászberényem” című fotópályázaton harmadik helyezést ért el *Brenner Tamás* és *Kui Róbert*. A srácok őszinte vallomása: abszolút amatőrök, a pályázaton *Velkeiné Pócz Ilona* rajztanárnő biztatására vettek részt. A tíz fotóból álló sorozat a közeljövőben lesz látható a *Déryné Művelődési Központban*. Ezekből választottuk az alábbi kettőt.

*

A Sáros András Alapítvány egy másik pályázata Jászberény XX. századi képzőművészetének feldolgozását célozta. A zsűri döntése szerint 30.000 forintos különdíjat kapott *Berze Éva* „A Jászság nem felejt” című munkájáért.

Új rekord!

Fotó: Rohosha Anita

Borbély Szilárd pontyozni indult a Kalapgyári tóhoz, így a csali egy szem csemege kukorica volt. A vihar előtti időben csak nagyon gyenge kapások voltak. Egyszeriben hatalmasat villámlott, és ekkor következett a gyors, robbanásszerű kapás. 20-30 perc fátástás után – Mongyi Sándor segítségével – sikerült megszákolni Szilárd eddigi élete legnagyobb halát. A harcsa súlya 22,5 kg, hossza 147 cm. – olvastuk mindezt a Béke Horgász-egyesület jelentéséből.

Gratulálunk!

A lakossági fórumon hallottuk

Dr. Kis Zoltán államtitkár június 19-én Jászfényszarun tartott beszámolójából készült az alábbi összefoglaló.

Az államtitkár úr bevezetőjében elmondta, hogy a mezőgazdasági termelésben **változatlanul anarchia van**, nincs információ a termelőkről, így nehéz olyan szabályozást működtetni, amely a kistermelőt támogatja.

A vidéket érintő fejlesztési támogatásokra a területfejlesztési, a munkaügyi illetve a belügyminisztériumhoz lehet pályázni.

Az **agrártörvény** a kormánytól függetlenül szabályozza majd, hogy a magyar mezőgazdaságban milyen támogatást, hogyan kell leosztani.

A földtulajdonszerzést nem lehet tovább korlátozni. Ezért szükséges a **földtörvény módosítása**, szövege várhatóan ősszel kerül a parlament elé. A módosítás három cikkelyből áll. Az első azt rögzíti, kik, milyen feltételekkel vásárolhatnak földet. Eszerint elsősorban azok számára kell biztosítani ezt a lehetőséget, akik ténylegesen kötődnek a földhöz, nem pedig spekulatív célok vezérlik, tehát akik helyben laknak, mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak és ilyen irányú szakképzettséggel rendelkeznek. Jogi személyek abban az esetben vásárolhatnak földet, ha a törvény

hatálybalépésekor már legalább három éve mezőgazdasági tevékenységet folytatnak s átlagjövedelmüknek több mint fele ebből a tevékenységből származik. Külföldi jogi személy nem szerezhethet Magyarországon földtulajdont, társtulajdonos azonban lehet. Ha a társulás megszűnik köteles elfogadni a vagyონrész pénzbeni ellenértékét. A módosítás második szakasza a beruházási célra vásárolt földtulajdonnal kapcsolatos. A harmadik szakaszban a földhasználati időt 40 évre kívánják meghosszabbítani, illetve a minimális használati időt 5 évben megállapítani. A módosítás elfogadása esetén kötelező lesz a földhasználati bejegyztetni az ingatlannyilvántartásba.

Az államtitkár úr a továbbiakban beszélt a nyugdíjreformról, a társadalombiztosítás jelenlegi rendszerének tarthatatlanságáról, a változtatás tendenciájáról. A Szentszék és a kormány megállapodásával kapcsolatban megemlítette, hogy ősszel a parlament elé kerül a közoktatási és felsőoktatási törvény módosítása. Információkat hallhattunk kárptólásügyben, valamint a katasztrófaalap létrehozásáról, amely a következő évben várható.

Sugár Istvánné

Már többször fordultam azzal a kéréssel hozzám, hogy vizsgáljam meg a család új kedvencét; a néhány hetes kölyök kutyát vagy macskát, és oltsam be, nehogy a család tagjait - főleg a kisgyermeket - megbetegítse.

Szerencsére kevés olyan betegsége van házi húsevőinknek, amelyre mi is fogékonyak vagyunk.

A kutyák részére gyártott kombinált oltóanyagok általában 4-5 fertőző betegség ellen adnak védeltséget, köztük egy betegség van (a leptospirosis), ami veszélyes az emberre is. Ezek a vakcinák tehát az állatot óvják, nem az embert. Nem így a veszettség elleni oltás. Ez évente egyszer kötelező, és a legszörnyűbb betegségtől védi mind az embert, mind az állatot.

A külső és belső élősködők viszont szinte kivétel nélkül képesek megfertőzni minket is, enyhébb-súlyosabb lefolyású, netalán halálos kimenetelű betegséget okozva. Mindezek dacára az ellenük való védekezést elhanyagoljuk.

Ezért szeretném röviden összefoglalni házi kedvenceink parazitái által okozott emberi betegségeket.

A külső élősködők közül a **bolhásság** a legelterjedtebb. Minder állatfajnak - valamint az embernek is - van saját bolhafaja, ez azonban nem jelenti azt, hogy nem telepednek meg ezek az élősködők rendes gazda hiányában más fajon. Ezt viszont nem szokták „elkapkodni”, ugyanis a bolhák a koplalást 250-520 napig is bírják.

Vérszívásuk viszkető érzést okoz, ami

Állati dolgaink

Kutyabajok Hogyan védekezünk?

vakaródzást vált ki, minek következtében a szúrás helye elfertőződhet. A sebfertőzésen kívül még terjesztnek betegségeket is pl. az emberi pestist.

A belső élősködők jóval nagyobb veszélyt jelentenek.

A **galandférgek** veszélyes paraziták, mert nemcsak a kifejlett féreg telepszik meg az emberben, hanem néhány galandféreg-család lárvái is képesek az emberi szervezetben fejlődésnek indulni. Az első esetben az ember végleges gazdája a féregnek, a másodikban pedig köztigazdája.

Végleges gazdában a kifejlett féreg a bélcsatornában tartózkodik, a hossza lehet akár 8 méter is. Ilyenkor a fertőződés a köztigazda elfogyasztásával történik, ami legtöbbször nyers, a lárvát hordozó ún. „borsókás” sertés vagy marhahús.

Ahhoz, hogy az ember köztigazdává váljon, a petét kell szájon át felvenni, a petéből kikelő lárva a szervezetben vándorol, majd borsókává alakul. A borsóka egy folyadékkal telt hólyag (ezért hólyagféregnek is nevezik), ami akár 10 cm átmérőjű is lehet, és egymás mellett több hólyag is kialakulhat.

A hólyagok kifejlődhetnek a bőr alatt, a tüdőben, az agyvelőben, a szemben, az

izomzatban, a csontokban, a vesékben és a lépben is. A szövetet, ahol növekedésnek indulnak, mechanikailag károsítják.

A galandférgesség ellen a védekezés alapelemei a kutya és macska évente legalább kétszeri féregtelenítése, valamint a nyers sertés vagy marhahús hőkezelése (főzés, sütés, fagyasztás stb.), akár emberi, akár állati elfogyasztása előtt.

A másik jelentős belső parazitózis az **orsóférgesség**. A féreg teljesen kifejlődni csak a valódi gazdában képes. Az „elvétt” gazdában a petéből kikelő lárvák a szervezetben vándorolnak, és így megtelepedhetnek az agyvelőben és a szemben, ami nagyon súlyos következményekkel jár.

Az ember fertőződése történhet az állat szőrén lévő féregpeték „lesimogatásával”, amik a kézről a szájon át a bélcsatornába kerülnek, de előfordulhat úgyis, hogy a kutyák a talajt fertőzik a petékkel és az ide lehulló gyümölcs szennyeződik. Száraz időjárás esetén a talaj felső rétege felporzik, és ezzel a porral lélegezzük be a petéket.

A védekezés a rendszeres féregtelenítésen alapul, de nagyon fontos az állattal való érintkezés utáni kézmosás, valamint a gyümölcsök és a zöldségek alapos megmosása.

Remélem, senki kedvét nem vettem el a kutya és a macska tartásától, mert az alapvető higiéniai szabályok betartásával, valamint rendszeres féregtelenítéssel e fertőzések könnyen kivédhetők.

Dr. Menyhárt Péter
állatorvos

Nyári elfoglaltságok gyerekeknek

II. Honismereti és Helytörténeti Tábor

Ez is a táborban történt. Fotó: Tóth Tibor

1997-ben másodszer került megrendezésre városunkban a Honismereti és Helytörténeti Tábor.

A tavaly együtt töltött kellemes hét arra készítette a szervezőket - természetesen a gyerekek kérését és igényeit is figyelembe véve -, hogy idén újra együtt táborozzunk. Július 7-e és 12-e között tartott a program.

A tábor létszáma a tavalyi sikerrel arányosan nőtt. A heti program jónak ígérkezett, az időjárás azonban beleszólt a szervezők terveibe, és az első két napon a Kultúrházban ragadtunk.

A kezdeti „kétségbeesés” hamar eloszlott, és elméleti jelleggel foglalkoztunk a honnal és a helytörténettel. Megismerhettük Magyarország néprajzi tájait, tájegységeit, népcsoportjait, szűkülő körben a megyénket alkotó kun és jász népcsoportok történetét, szokásait. Emellett népszokásokról is esett szó, mint például a lakodalomról, szüretéről, aratásról. A foglalkozás a könyvtárban folyt, így a gyerekek a kutatási feladat során könyvtári ismereteket is elsajátíthattak. A két nap alatt gyermekjátékokat játszottunk, többnyire olyanokat, amelyek a jászföldre voltak jellemzők régen és talán ma is.

A Tájház helyet adott a kosár- és szalmafonásnak, amelynek tudományát Berze Laci bácsitól leshettük el. A kert „takarítása” is ránk várt, amelyet virágpalánták elültetésével egybekötve el is végzett néhány kislány.

Az idő jobbra fordult, és megkezdhattuk a biciklis túrákat. Szerdán a Vasúttanyai valamint a Homoktanyai iskolákat tekintettük meg. A Vadászházban Kiss Szidónia - valamikor tanyán is tanított - nyugdíjas tanító néni tartott kiselőadást a tanyai iskolák életéről. Délután akadályversenyen vettünk részt, amelyet Dobák Gábor szervezett és állított össze, témája a honfoglalás volt.

A következő napokon is kegyes volt hozzáunk az idő. Csütörtökön Zsámbokra és Tóalmásra indultunk. Zsámbokon megtekintettük a tájházat és a gyönyörű templomot. Tóalmáson töltöttük az egész délutánt, természetesen a strandon, a tóalmási Andrassy-kastélyt is szeretttük volna megnézni, de sajnos nem engedtek be bennünket. A pénteki nap szintén szépnek ígérkezett, Jászágóra hamar megérkeztünk. A helytörténeti és iskola múzeum megtekintése után már indultunk is Jászárok-szállásra, ahol a Jász-ház megtekintése volt a program, majd ismételt strandoltunk.

Szombaton délelőtt Réz Jánosné Kapalyag Erzsike néninél voltunk, aki a régi aratási szokásokról, valamint gyermekkoráról mesélt. Az idő hamar elszaladt, így hát csak néhány ház lefényképezésével tudtuk megkezdeni a régi házak számbavételét. Többnyire a múlt századi és a századfordulós házak iránt érdeklődtünk.

Meg kell még említenem Berze Lászlóné, Vityu néni „szeretetsomagjait” és ajándékait, amelyek ismételt nagy örömet szereztek nekünk, hisz mindennapra megvolt a finom sütemény.

Fontos még megemlítenem, hogy az anyagi fedezetét a tábornak pályázatok megnyerésével tudta biztosítani a Fényszaruiak Baráti Egyesülete, a Város és Faluépítők Szövetségétől és az Ifjúsági Alaptól nyert pénzüsszegek segítségével.

A magam és a gyerekek nevében köszönöm ezt az egy hetet és reménykedem, hogy jövőre is találkozunk.

Nagy Ildikó

Képzőművészeti Napok

1997. július 2-4-ig már negyedszer került megrendezésre az iskolában a Fényszaruiak Baráti Egyesülete kezdeményezésére a Képzőművészeti Napok.

A három napos rendezvény főtámogatói a Petőfi Művelődési Ház, az Általános Iskola és annak Diákönkormányzata volt. A gyerekek megismerkedhettek a szövessel, fonással, agyagozással, festészeti technikákkal. Penczner Pál Amerikában élő festőművész anyagi támogatásával ebben az évben sikerült égető kemencét vásárolnunk, így a már elkészített alkotásokat most először égethettük ki, természetesen a gyerekek nem kis örömeire.

A tábor jó hangulatú volt, rengeteg szép és ötletes anyag készült. A foglalkozásokat Szeleczy Lajos, Szeleczy Lajosné, Kiss László, Lajkóné Tanczikó Tünde, Pálné Pádár Anikó a tiszafüredi Szűcs Judit és Szűcs Andrea vezették. Önzetlen munkájukkal három napos kellemes és hasznos szünidei programot biztosítottak a diákoknak.

Berze Lászlóné

Visszapillantás...

*A kör közepén:
Hans Hollander*

A Magyar Drámapedagógiai Társaság nemzetközi kapcsolatai révén Kovács Andrásné fontosnak tartotta, hogy létrejöjjön e továbbképzésnek is minősíthető találkozás, melyet városunk vezetősége is támogatott.

Az IDEA-n (drámapedagógusok világ egyesülete) belül létrejött egyezség alapján a világ minden pontjáról küldenek embereket tanulni különböző helyekre. *Gabnai Katalin* elvállalta egy Hollandiából érkező fiatalember, *Hans Hollander* szakmai gondozását, aki fél évig tartózkodott Magyarországon, s eddig a Színházművészeti Főiskola és a Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola gyakorlótanára volt. Jászfényszarun május végén a Polgármesteri Hivatalban a 4. a osztályosoknak tartott foglalkozást. Képessé tette a gyermekeket testük, mozgulataik használatára, bátorította a nem verbális kommunikáció elemeinek alkalmazását, mint kifejezőeszközt.

T. K. H.

Fotó: Bordásné Kovács Katalin

Az Óperenciás tengeren innen, a Galgán túl...

A „fair play” (ejtsd: fer plé) angol kifejezés, jelentése: becsület, sportszerű játék. Leginkább az arra érdemes sportolókat illetik ezzel a jelzővel, de manapság az élet más területein is találkozunk az idegenből hozott szókapcsolattal. Nem lévén találó magyar megfelelő, így neveztettem el az a díj, amelyet idén első alkalommal adományozott Jászfényszaru önkormányzata egy általános iskolai tanulónak. Diákok és tanárok tettek javaslatot: kié legyen a kitüntetés. Úgy értesültünk, több esélyes volt. A szavazás után egy maradt a rostán: *Takács Péter*, akinek *Györiné dr. Czeglédi Márta* polgármester adta át a díjat június 12-én. Korábbi ígéretünket teljesítendő, az első Fair Play-díjast mutatjuk be olvasóinknak.

Péter a Galgán túl, a partmenti tanyák egyikében lakik. Ötödikes koráig a szülei vitték iskolába, aztán kerékpárral járt egyedül. Ami a bizonyítványt illeti, elsőől negyedik osztályig kitűnő volt, aztán hetedik év végén és most nyolcadikban volt a legjobb. Szabadidejében szeret tévézni, zenét hallgatni. Legkedvesebb szórakozása a kerékpározás, többször bejárta már a környéket. Ennyit mondott magáról első találkozásunkkor, ami után szerettem volna jobban megismerni.

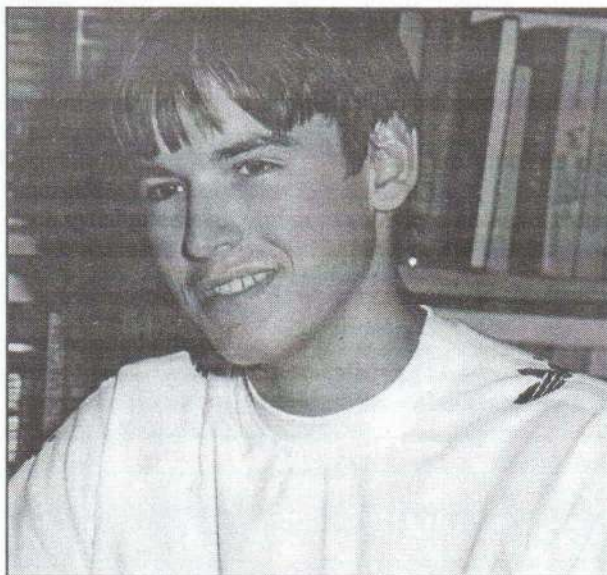
*

„El tetszik fogadni egy kávé? Mert akkor főzök.” Semmi kamaszos kapkodás, otthonosan ügyködik a gáztűzhelynél. Gondolom mást is tud főzni. „Nem, még nem, de meg kellene tanulni, hogy egy lecsót vagy levest elkészítsek, amikor anyu nincs itthon.” A délelőtti napsütés csaknem olyan forró már, mint a pohárban illatozó fekete az sztalon. A verandára nyíló kiskonyhában csibék, gyöngyik, kispulykák. Étél, ital előttük, mégis szünet nélkül csipognak, mert más dolguk nincsen. Jönnének a kotlós után, ám Péter folyton visszatessékeli a mamát. Még kárt tenne a virágoskertben. Az udvaron körbe, ólakban, fészeken, istállóban, ketrechen, karámban és a szabad ég alatt minden jószág megtalálható, amit a tanyai gazdák emberemlékezet óta mindig is tartottak, neveltek. „-Azt lehet mondani, hogy a dédszüleim is ezzel foglalkoztak. Mamaék is a piacra hordták a tejterméket. Volt úgy, hogy a tejet hordtuk Fényszaruba, de most már feldolgozzuk, úgy értékesítjük.”

Bejárjuk a gazdaságot, minden fontosat megtudok, amit tudni kell ebben a közegben. Például, melyik tehén lesz leadva, hogy az egyik

anyakoca nem ellett meg, a másik most csak hármat fialt, egy maradt. Ezt a malackát tehéntejjel etetik lábasból, mert a koca elapasztott. Amit a jószágok hoznak jórészt takarmányra kell. De nem is a takarmány kerül sokba, hanem a bálázás. Majdnem annyi, mint a bálázó gép ára. A karámban a ló már öreg, mellette kicsikó, ez lesz meghagyva.

Hazatereljük a szomszédba tévedt libákat, a leggyengébbet Péter a tenyerében viszi a csapat után: „-Elpusztul, ha lemarad a többiektől.” A

Galga-partra járó kertben krumpli, tök, bab, kukorica terem saját szükségletre. A nyárfákat a téesz ültette, alattuk a fűben rábukkanunk a gyöngytyúk fészke. Egy tojást mindig hagynak benne, hogy a gyöngyi visszajárjon. Errefelé terített asztal van a három anyabirkának és a két búrának. Ennyi maradt a nyájból, a karámot is szétszedték már. Az istállóhoz támasztott hullámpala mögött megnézzük a nagy magányában csendesen fészkelő kacsát, megtudom hogy a páva is nemrég keltette ki fiókait, s hogy itt gyűlnek össze a környék pávái olykor találkozóra. Csak hiszem, hogy mindent láttam, mert vannak még galambok, no, és Tibike - az egyik keresztfiú - nyulainak is itt van hely.

Az udvarról látszik a tévéantenna, ha fúj a szél nemigen jön be az adás. Villany nincs, a tévét és a telefont akkumulátor működteti. A lakóház körüli konyhakertet léckerítés védi a kapirgálni szerető látogatóktól. „-A kis fólia családi termelésre van, paprika és paradicsom magunknak, de van úgy, hogy piacra is jut. Itt a szőlőlugas alatt vannak a kaktuszok, ezeket én gyűjtöttem, egy pont most nyílik. Legényrózsa, ez a színkeverék nagyon szép.” Látom, földieper is volt. „-Ígen, meg hagyma is, majd a helyét főlásom,

Juliska-bab lesz belevetve. A mályva mind ilyen világos volt. Anyuval mindig elcsodálkozunk, hogy mostanra fehér, bordó, sötéttrózsaszín is lett közte.”

A nyitott verandán, a napsütötte asztal mellett beszélgetünk tovább. Tőlünk egy lépésnyire, hosszú sorban sarkantyúcska virít. Anyu ritkán van távol, most is csak azért, mert orvoshoz kellett mennie. A bevásárlást, a számlák kifizetését Péter intézi. Apuval együtt a piacra is eljárt. Apu azt akarta, hogy kisebbik fia mindenképpen tanuljon tovább. Öneki az igénye a kereskedelmi volt. Sokáig a fiú is így tervezte, de a kereskedelmi messze van, kollégiumban kellene lakni, a közgazdaságból viszont naponta hazajárhat. És akkor anyu sem lesz egyedül. Igaz, minden munkát közösen végeznek a bátyjával. Mint azelőtt, amikor még apu élt.

„-Rengeteget dolgozunk, anyu meg én és a bátyám. Volt úgy, hogy ellenálltam, ezt vagy azt nem akartam csinálni. Végül is azért, mert állatok környezetében vagyok, nem nagyon szeretem az állatokat. De itt vagyok és ellátom őket. Valaki mindig kell, hogy itt legyen, napközben is figyelni kell rájuk.”

Nekem is úgy tűnt, a virágokat jobban kedveli. Mégis, éppolyan gondosan összegyűjti az elhullott pávatollakat, mint amilyen figyelmes a kaktuszok iránt.

Két kategóriáról beszél, amikor megkérdem, szerinte milyenek a mai fiatalok? „-Vannak, akikre lehet számítani és vannak akikre nem. Ez mindenkinek a személyiségén múlik, hogy milyen az ő felfogása, esetleg milyen környezetben nő fel. Például, körülöttem nem voltak gyerekek, csak felnőttek. És volt úgy, hogy már felnőtt fejjel kezdtem gondolkodni.”

Megbecsülés, tisztelet - ezeket válaszolta kapásból, amikor arról faggattam, mit tart a legfontosabbnak a világban.

*

Az öreg tanya, ahol jártam, igazán szép a régi istállóval, az eperfával és minden tartozékával együtt. Még akkor is ha tudjuk, olyan és annyi elfoglaltság akad vásárnap, mint szerdán. Az anyuka ezer szállal kötődik oda. Péter azt mondta, ráér még dönteni, korai még a terveiről beszélni. Közgazdasági ismeretekre a tanyában bizonyára nem lesz szükség, de tényleg ráér. Hiszen majdnem gyerek még. Egy a mai fiatalok közül, az óperencián innen...

Sugár Istvánné

A nyári hónapokban a bélfertőzések száma rohamosan emelkedik. Az évről-évre jelentkező járványok ill. az egyedi megbetegedések tüneteit olyan, szabadszemmel nem látható mikroorganizmusok okozzák, amelyek számára kedvező feltételeket teremt a nyári meleg ill. az ilyenkor (nyári szabadság, táborozás) jellemző szabadabb magatartás. A baj forrása lehet a helytelenül tárolt, romlott élelmiszer, vagy szennyezett, állati eredetű nyersanyag (tej, tojás, túró, hús), továbbá a mosatlan gyümölcs és zöldségféle is, különösen, ha ezek öntözőséhez szennyvizet használnak fel.

„Hivatlan vendégünk”: a SALMONELLA

Magyarországon, de sok más európai országban is megnövekedett a salmonellafertőzés gyakorisága. A fertőzést rendszerint élelmiszerek közvetítik, de jelentős a beteg széklete útján történő fertőződés is. Az élelemmel együtt elfogyasztott baktériumok robbanásszerűen elszaporodnak a bélrendszerben. A rövid, kb 1/2-2 nap lappangási idő elteltével a bél nyálkahártyájának gyulladására jellemző tünetek lépnek fel: hányinger, hányás, majd erős hasi görcsök kíséretében híg-vizes jellegű, néha véres, nyálkás hasmenés.

Az egészség érték! Sürgős (nagy)dolgaink

A tünetek között gyakran szerepel magas láz, hidegrázás. A többszörös folyadékvesztés miatt a szervezetet kiszáradás fenyegeti. Különösen csecsemő-kisded korban és idősek esetében nagy ennek a veszélye, mert az ő folyadékkegyensúlyuk labilisabb.

A széklet minden beteg esetén nagy számban tartalmaz salmonellabaktériumot, ezért fontos, hogy a tisztasági rendszabályokat maradéktalanul betartsuk (a széklet fertőtlenítése klórmésszel, kézmosás, a beteg esetleges munkahelyről történő közegészségügyi kitiltása).

A fertőző bélhurut gyógykezelésének lényegi eleme a diéta, amely természetesen magában foglalja a bőséges só- és folyadékpótlást is. Fontos, hogy a hasmenés idején ne fogyasszunk zsíros, fűszeres, puffasztó ételeket ill. méréskeljük a fehérjékben bővelkedő táplálékok (tejtermékek, tojás, hús) mennyiségét.

Az úgynevezett tüneti szerek segítenek a láz-, hányinger-, és hasi görcsök csillapításában.

Aki nem akar Salmonellás lenni...

...elegendő, ha kerüli a salmonella fogyasztását. Természetesen nem vagyunk képesek arra, hogy a dinnyemaghoz hasonló módon a bacilusokat kitessékkeljük az élelmünk-ből, ezért álljon itt néhány jótanács segítségképpen:

TOJÁSTAN - lehetőleg tiszta, friss, ép tojást vásároljunk; (a friss tojás vízbe merítve lemerül, a vízben lebegő tojás nem friss, de fogyasztásra még alkalmas, de a vízben úszó tojás általában már nem javasolható fogyasztásra).

- repedt, törött tojást nem ajánlatos tárolni, és csak jól hőkezelt ételhez biztonságos felhasználni.

- az ép tojást hűtőben (+10 °C alatt) helyes tárolni.

- feltörés után nem szabad tárolni. Ha ételmaradékot melegítünk föl, mindig alaposan forrósítsuk át. A mirelit-árut mihamarabb helyezzük mélyhűtőbe; még felmelegedése előtt. Konyhai munka után mindig alaposan mosson kezét!

A lehetséges szövődmények veszélye miatt érdemes komolyan venni a salmonella-fertőzést, azért annak gyanúja esetén haladéktalanul keresse fel házi-orvosát! Legjobb azonban, ha megfelelő óvintézkedésekkel igyekszünk a fertőzést elkerülni, a betegséget megelőzni.

Dr. Kocsis András

Szent Anna és Szent Joáchim

Az újszövetségi szent könyvek nem említik név szerint a Boldogságos Szűz Mária szüleit. Egy második századi könyv mondja, hogy Mária édesanyját Annának, apját Joáchimnak hívták, de úgy tűnik, hogy inkább a nevek jelentése érdemel figyelmet, Anna neve ugyanis annyit jelent: kegyelemmel áldott, Joáchimé pedig: Isten megvizsgálta.

Az ünnep a 13-14. században terjedt el Európában, annak az érdeklődésnek következményeként, amely a keresztesháborúkból visszatért lovagok elbeszélése nyomán éledt fel, és kiterjedt Jézus szülőföldjére és rokonságára is.

Az ünnep dátuma egy templom felszentelésének évfordulójából adódott. A régi hagyomány ugyanis úgy tartja, hogy Mária Jeruzsálemben született, és szülőháza, Anna asszony háza a Bethesda-tó közelében állt. Az 5-6. században e feltételezett születési hely fölé bazilikát építettek, s ennek felszentelési napja volt július 26.

Szent Anna tiszteletéről Bálint Sándor a következőket írja: „Kiváltságos patrónájaként tisztelte sok ügyében-bajában az asszonyt, de tisztelték azok is, akiknek foglalkozása valamiképpen a gazdaasszonysággal függ össze: a szövőmunkások, csipkeverők, seprűkötők.

Céhpatrónaként tisztelték az asztalosok azért, mert hajdanában az

oltárszekerény elkészítése a mesteremberek feladatai közé tartozott, márpedik Anna volt méltó arra, hogy az élő tabernákulumot, Máriát a méhéban hordozza... a kádárok is tisztelték, nyilván abból a megfontolásból, hogy Jessze törzséből, Anna és Mária méhéből sarjadt a Szőlőtő: belőle termett a megváltás bora, (a megváltó vér)... Védőszentje volt a bányászoknak is, nyilvánvalóan azért, mert ünnepének evangéliuma a szántóföldön elrejtett kincsről, a drágagyöngyöt kereső kalmárról szólt, és e hasonlatokat Szent Annára is lehetett vonatkoztatni. A barokk korban Szent Anna külön tisztelt patrónája volt a haldoklóknak.”

A bizánci rítusban július 25-én ülik Szent Anna asszony halála napját, amely napon Konstantinápolyban 550 körül templomot szenteltek a tiszteletére. Nyugaton főként a XII. századtól terjedt el Szent Anna tisztelete július 26-i dátummal. V. Pius pápa 1568-ban az ünnepet eltörölte, de 1583-ban ismét felvették a római naptárba július 26-ra.

Szent Joáchimot 1584-től kezdődően március 20-án, 1738-tól Nagyboldogasszony oktavája utáni vasárnapon, 1913-tól augusztus 16-án ünnepelték. 1969-ben egy napra tették Szent Annával.

Közreadja: Csöke György plébános

SPORTNAP. A jászfényzarui Cigány Kisebbségi Önkormányzat augusztus 20-án 10 órai kezdettel kulturális és sportnapot rendez a sportpályán, melyre tisztelettel meghívják az érdeklődőket.

Délelőtt futó, kispályás foci és lábténis versenyeke kerül sor. Délután kulturális csoportok bemutatói színesítik az egész napos rendezvényt.

A Jászság egy picinyke pont a Föld
terképen,
de számunkra mindennél fontosabb.

InterJNet

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
IRODATECHNIKA
INTERNET

5100 Jászberény, Bérkocsis u. 1.

Tel.: 57/404-459, 60/353-900

E-mail: interj@mail.datanet.hu

WWW: www.interj.datanet.hu

Az InterJNet Kft. a DataNet Kft. franchise partnere

Az InterJNet Kft. Integraph Solution Centre

Lapunk a jászágai szolgáltató segítségével az Interneten is olvasható
a <http://www.interj.datanet.hu/miujsgaj> címen.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak,
akik felejthetetlen halottunk
GAJDICS ISTVÁNNÉ
Virág Viktória
temetésén részvételükkel, virágaikkal
fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.
A gyászoló család

Júniusi anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Bukó Florina (Péter Rita), Hegedűs Alexandra (Hegedűs Erzsébet), Horváth Roland (Farkas Angéla), Jarábik Lili Sára (Sinkovics Andrea), Nyers Olivér (Takács Krisztina), Radics Vivien (Radics Mónika), Szénási Tímea (Kirják Rita), Szűcs Enikő (Barna Mária).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Horváth Antal és Nagy Mária, Kolompár Béla és Bakó Beáta, id. Kovács Imre és Rusai Teréz, ifj. Kovács Imre és Bogár Éva Ilona, Sági József István és Nagy Ilona.

ELHUNYTAK:

ö. Berze Imréné Szalai Rozália (91), Gajdics Istvánné Virág Viktória (60), ö. Kolozs Jánosné Borbély Ilona (88), Lukács Imre (70), Papp János (84), Pető István (72).

APRÓHIRDETÉSEK

300 négyszögöles sarok telek megkezdett építménnyel áron alul sürgősen eladó. Jászfényszaru Somogyi B. u. 26. Érdeklődni: Tel: 06/1/252-8641

Családi ház eladó a Rajk L. u. 11. alatt. Érd. a helyszínen. Tel.: 423-207 este.

Wartburg Trans 1987. friss műszakival eladó, irányár: 170.000 Ft. Jászfényszaru, Aradi út 25.

A Jászok Egyesülete lapunk idei nyeremény pályázatára felajánlja **PALUGYAY IMRE: A jász-kún kerületek... című könyve** hasonló kiadásának két példányát. **Értéke kötetenként 1200,- Ft.**

Gyűjtse! Nyerhet! - 7

**Integrált
termékfeldolgozás,
szolgáltatás!**

Parlamenti látogatás

A Fényszaruiai Baráti Egyesülete tagjainak és minden érdeklődőnek **1997. augusztus 16-án** (szombaton) parlamenti látogatást szervez.

Indulás: a művelődési háztól 8 órakor, várható visszaérkezés kb. 19 óra.

Program: idegenvezetővel az Országház egyes termeinek megnézése, séta a budai várban (Mátyás templom, Halász bástya) igény esetén fakultatív múzeum látogatás.

Részvételi díj: 500 Ft/fő közlekedési költség.

Jelentkezés: 1997. augusztus 5-ig a művelődési házban a TOTÓ-LOTTÓ-zóban, a részvételi díj egyidejű befizetésével vagy este a 422-871-es telefonszámon.

S P O R T

Várákázáson felül szerepelt a felnőtt labdarúgócsapat

Végezték a Megyei II. o. labdarúgó bajnokság 1996-97-es küzdelmei. Felnőtt labdarúgó csapatunk várákázáson felül szerepelt. A bajnokság 2. helyét szerezték meg a jászfényszaruai felnőtt focisták. Ez óriási bravúr, hiszen ezzel osztályozói mérkőzést harcoltak ki, a Megyei I. osztályban való indulásra. Ezt az osztályozó mérkőzést a Szolnoki Tiszaligeti Stadionban játszottuk, de sajnos vereség lett a vége.

A feljutásra még van esély, hiszen több felsőbb osztályú csapat visszalépett a küzdelmektől, így adva van újra az a lehetőség, hogy a Jászfényszaru VSE talán ősztől magasabb osztályban szerepelhet.

Erről bővebben az augusztusi számban még visszatérek.

Ifjúsági csapatunk a középmezőnyben végzett a 8. helyen.

Felnőtt csapatunknál egyben megkezdődött a felkészülés az őszi idényre.

Edző mérkőzéseket fogunk játszani, többek között: Alattyán, Jászkákóhalma, Dány, Isaszeg, Sülysáp, Pusztamonostor, Jászárokszállás csapataival.

Az őszi szezon 1997. augusztus 17-én kezdődik.

A Jászfényszaru VSE felnőtt csapata, akik a 2. helyezést kiharcolták:

Kapusok: Vincze Gábor, Márkus László.

Mezőnyjátékosok: Palócz János, Pál Tibor, Kovács Krisztián, Donnert Richárd, Kocsis Zoltán, Borbély Sándor, Nagy János, Vidák János, Balogh Béla, Horváth Zoltán, Török István, Radics Dezső, Sánta Ferenc, Domján Róbert, Ecker Tamás, Horváth Tibor.

Edző: Horváth Tibor.

Felnőtt csapatunk jó szereplését vállalkozók és szponzorok is segítették.

Osztályozó Mérkőzés a Megyei I. o. indulásért

Homok - Jászfényszaru (hosszabbítás volt) 2:1 (1:0, 1:1, 2:1) Szolnok 1000 néző, vezette: Markóth I. Góllövők: Felldrichán, Tóth, ill.: Horváth Z.

Öregfiúk mérkőzése:

Jászfényszaru - Vácszentlászló 1:2
Kun József
szakosztályvezető

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei cigányok Független Érdekvédelmi Szervezetének tájékoztatója

A fent nevezett Szervezet 1997. január hónapban készítette el idei költségvetését és programtervét.

A program megvalósításához 470.000 Ft-ra volna szükség. Az Emberjogi Bizottsághoz benyújtott pályázatunkat az Országgyűlés költségvetéséből 200.000 Ft-tal támogatták, vagyis ez az összeg a Szervezet fenntartását szolgálja.

1997. évben több pályázatot nyújtottunk be, de sajnos egy pályázatunk mondható sikeresnek, mely az Életmód tábor megvalósításával kapcsolatos. 1997. augusztus 21-től 30 fiatal cigány gyerek részére biztosított bentlakásos tábort teljes ellátással, 4 napra. A táborozás biztosításához a Magyarországi Nemzeti Etnikai Kisebbségi Alapítvány 78.000 Ft-tal járul hozzá. A Szervezetnek ezenfelül még 23.500 Ft-al kell

hozzájárulni. Szervezetünk egyik fő céljának tekinti a tanuló és a továbbtanuló cigány fiatalok támogatását.

Eppen ezért ez évben is biztosítja tagjai gyermekeinek részére az ingyenes füzet csomagot. 1997. márciusában már nyertünk 31.000 Ft-ot az ösztöndíj pályázaton, melyet a tanulók részére ki is osztottunk. 1997. június 28-án meghívásra részt vettünk a Nagykátán megrendezésre került Kulturális és Sport programon. 1997. augusztus 9-re már újabb meghívást kaptunk Kulturális és Sport programon való részvételre, mely Tápíószecsőn kerül megrendezésre.

Az elnökség és a tagság bízik abban, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan ez évben is eredményesen végzi munkáját.

id. Radics István
elnök

Újra itt van a négy csapat!

Augusztus 19-én este 7 órától zenés, táncos rendezvény lesz a sportpályán.
A régi és mai slágereket előadják a helyi régi és mai zenészek.

FITT együttes

*Hornnyák Péter, Ézsiás Sándor, Kővágó Szabolcs, Nagy Tibor,
Sárközi Viktor, Zsámboki Ferenc*

GOLF együttes

*Ézsiás Sándor, Harnos Miklós, Laczkó Lajos, Mészáros László,
Nádudvari László*

HELIKON együttes

Kompolti László, Laczkó Lajos, Mészáros László, Sárközi Pál, Tóth Gábor

RGB együttes

Csuka Tibor, Jáger János, Nyíri Zsolt, Rimóczi Róbert

*

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Rendezőség.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak,
szomszédoknak, ismerősöknek, akik szeretett
férjem, édesapánk, nagyapánk

FÓZER JÓZSEF

temetésére eljöttek, virágaikkal, koszorúikkal
fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Köszönetet mondunk a rokonoknak,
szomszédoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, akik

NAGY ISTVÁN

temetésére eljöttek és sírjára virágot, koszorút
hoztak.

A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

**özv. MEZEI GYULÁNÉ
Palócz Franciska**

virasztásán és temetésén kegyelettel részt vettek.

A gyászoló család

Ügyelet augusztusban

Orvosi ügyelet

2-3-án: Dr. Tóth József (Szabadság út 23.) **9-10-én:** Lapzártáig nem vált ismertté. **16-17-én:** Dr. Kocsis András (Fürst S. u. 2.) **20-án:** Dr. Kocsis András (Fürst S. u. 2.) **23-24-én:** Dr. Tóth Zoltán (Fürst S. u. 12.) **30-31-én:** Dr. Tóth József (Szabadság út 23.)

Gyógyszertárak szombati nyitvatartása

2-án, 16-án, 30-án a Deák Ferenc téri gyógyszertár tart nyitva 8-12 óráig, utána állandó ügyelet.

9-én és 23-án a Szent Anna Gyógyszertár tart nyitva fél 9-16 óráig.

Állatorvosi ügyelet

2-3-án: Dr. Zilahi János (Jászfényszaru, Somogyi B. út 6. Tel.: 422-339) **9-10-én:** Dr. Dobos József (Jászberény, Sirkert út 2. Tel.: 412-015) **16-17-én és 20-án:** Dr. Kertész Ottó (Jászberény, Határ út 18. Tel.: 412-718) **23-24-én:** Dr. Menyhárt Péter (Jászfényszaru, Fürst S. út 18/b Tel.: 422-275) **30-31-én:** Dr. Csabai Tibor (Jászberény, Hunyadi út 75. Tel.: 411-515).

Készenlét a vízműnél

augusztus 3-ig: Pádár Sándor (tel.: 423-646), **4-10-ig:** Török Imre (tel.: 422-558), **11-17-ig:** Turu István (tel.: 423-653), **18-24-ig:** Pál Béla (tel.: 422-931), **25-31-ig:** Pádár Sándor (tel.: 423-646)

Pontosítás. Előző lapszámunkban közöltük az általános iskolások tanulmányi verseny eredményeit. Pontosítása következik: a Varga T. matematika versenyen a 2. *Tanczikó Attila* lett, *Berényi Melinda* 2. helyezése a Szegő Gábor-versenyre vonatkozik. A félreértés nem cikkírónk mulasztásából eredt. A versenyek eredményeit senki sem regisztrálja a tanévben. Így a vakáció előtti napokban már igen nehéz összegyűjteni, ki, hol, milyen eredményt ért el.

Fotók: Tamus Angéla

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja.

Kiadja:

Jászfényszaru város Önkormányzata.

Felelős szerkesztő: **Sugár Istvánné**

A szerkesztőbizottság elnöke:

Nádudvari László

Felelős kiadó:

Győriné Dr. Czeglédi Márta

A szerkesztőség címe:

Jászfényszaru, Városi Könyvtár

Tel./Fax: 57/422-265

Lapzártá: minden hónap első munkanapja.

Készült:

a VERZÁL-PRINT Kft. nyomdájában

Jászberény, 1997

Felelős vezető: **Purda József**

Táskaszám: 1809

Ára: 32,- Ft

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.